

DÉVAVÁNYA
Gazdasági Programja
2014-2019
TERVEZET

Tartalom

I. KÉSZÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG, FŐBB TARTALMI ELEMEK.....	3
1. A gazdasági program készítési kötelezettség.....	3
II. AZ ÚJ GAZDASÁGI PROGRAM ELŐKÉSZÍTÉSE	4
1.A település helyzetének feltérképezése	4
2. Az önkormányzat gazdasági helyzetének és tendenciájának megismerése.....	6
3. Anyagi forrásainak megteremtése	9
4. Adópolitika	10
5. Folyamatban lévő és tervezett beruházások	10
6. A gazdasági program támogatottsága	14
III. A GAZDASÁGI PROGRAM	14
1. Közigazgatás	15
2. Településfejlesztés, településrendezés.....	15
3. A településüzemeltetés.....	17
4. A közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése	19
5. Egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások	19
6. A környezet-egészségügy	20
7. Az óvodai ellátás	20
8. Kulturális szolgáltatás, előadó-művészet támogatása, kulturális örökség védelme, helyi közművelődési tevékenység támogatása	20
9. Gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások	21
10. Szociális szolgáltatások és ellátások.....	21
11. Lakás - és helyiséggazdálkodás	22
12. A hajléktalanok ellátása, valamint a hajléktalanná válás megelőzésnek biztosítása	23
13. A helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás	23
14. Honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás	24
15. A helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok	25
16. A kistermelők, őstermelők részére értékesítési lehetőség biztosítása.....	28
17. Sport, ifjúsági ügyek.....	28
18. A nemzetiségi ügyek	28
19. Közreműködés a település közbiztonságának biztosításában	28
21. Hulladékgazdálkodás.....	29
IV. ZÁRSZÓ.....	30

I. KÉSZÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG, FŐBB TARTALMI ELEMEEK

1. A gazdasági program készítési kötelezettség

Az önkormányzat képviselő-testülete számára a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a írja elő a gazdasági program készítési kötelezettséget.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a az önkormányzatok gazdasági programjával kapcsolatban a következőket írja elő:

(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A 2014-2019 közötti önkormányzati ciklusra szóló gazdasági program elkészítése során mindenképpen figyelembe kell venni, hogy - az előző program elfogadását követően - az országgyűlés elfogadta az ország új alaptörvényét, valamint az új önkormányzati törvényt. Az önkormányzatok helyzete, feladatrendszere, belső működése az elmúlt négy évben megváltozott. Számos feladat, hatáskör került más szintre, a közigazgatás rendszerébe bekerültek a járások, az oktatás szervezésébe a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Azonban ez közel sem jelenti azt, hogy az önkormányzatoknak kevesebb feladata lenne, hanem inkább más jellegű, a helyi, települési feladatok és az ehhez kapcsolódó központi elképzelések végrehajtása és ennek megszervezése került előtérbe. Mindenképpen fontos feladat megfogalmazni minden olyan célkitűzést, feladatot, ami szükséges ahhoz, hogy előrébb mozdítsuk településünket. Azt is látni kell, hogy annak ellenére, hogy jelenleg az önkormányzatnak likviditási gondjai nincsenek, pénzügyileg kiegyensúlyozott nagyobb léptékű fejlesztésre, beruházásra csak akkor nyílik lehetőség, ha arra központi vagy pályázati forrás van. Az önkormányzat saját bevételei csak kisebb munkák finanszírozására, valamint a pályázati önerők biztosítására elegendők.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a megyei területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program megalkotása és elfogadása elengedhetetlen a megalapozott költségvetési tervezés során, másrésről a programban meghatározott célok segítenek az elkövetkező évek pályázati lehetőségei közül történő választásnál is. A jelen gazdasági programban megjelölt feladatok forrása az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott bevételeiből, a pályázati úton elnyert hazai és európai uniós támogatásokból tevődik össze.

A képviselő-testület szeretné megtartani mindazokat az eredményeket, melyeket az előző képviselő-testületek elkezdtek, illetve megvalósítottak, sőt új szolgáltatásokkal segíteni az itt élő emberek helyzetének javítását.

II. AZ ÚJ GAZDASÁGI PROGRAM ELŐKÉSZÍTÉSE

1. A település helyzetének feltérképezése

Dévaványa Békés megye északi részén található közel 8.000 fős kisváros, kistérségi szinten a szeghalmi kistérséghez, míg járási szinten a gyomaendrődi járáshoz tartozik. A térség az abszolút vidékies, ezen belül a mezővárosias térségek közé tartozik. Dévaványán a 2014. évi felmérés szerint 7874 fő él, és ezzel városunk a kistérség és a járás 2. legnépesebb települése is, a megye 75 településéből, ezen belül is a 22 városából a 10. legnépesebb. A gyomaendrődi járás azon 53 kedvezményezett járás közé tartozik, melyek a fejlettségük alapján történő besorolásnál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból képzett adataik alacsonyabbak, mint az összes járás átlaga.

Infrastrukturális ellátottság

Közút: Dévaványa a közúti közlekedés szempontjából jelenleg periférikus helyzetű település, melyen a közúti infrastruktúra javításával jelentős mértékben lehetne/kellene segíteni. A város alsóbbrendű utakon és vasúti szárnyvonalon közelíthető meg. A település közúton a 4-es számú országos főútvonal felől a kisújszállási, a 47. számú főútról a körösladányi, a 46. számú főútról a gyomaendrődi leágazással érhető el.

Településünk számára kedvező lehet a 44. számú főút helyreállítása, korszerűsítése, de annak megközelítéséhez a Dévaványa-Gyomaendrőd-Kondoros közötti közutat is fel kell újítani.

A kitorési pontot a 4. számú országos főútvonal autópályává alakítása jelentené, melyhez csatlakozva újjáépíteni szükséges a Dévaványa-Kisújszállás közötti útvonalat, az Ecsegfalvai híd felújításával. Ezen beruházás meglétével kinyílna a Budapestre vezető közvetlen út lehetősége, és településünk vonzóbbá válhatna a meglévő és a jövőbeli beruházók számára.

Település	Távolság (km)
Gyomaendrőd	16
Szeghalom	24
Békéscsaba	54
Szolnok	81
Debrecen	107
Kecskemét	113
Szeged	123
Ferihegyi repülőtér	167
Budapest	179

Autóbusz: Jelenleg Budapest, Szolnok, Debrecen és Eger is naponta közlekedő közvetlen járatokkal elérhető a településről. A kistérségi és a járási székhelyek valamint a megyeszékhely Békéscsaba naponta több, rövid menetidővel utazó autóbuszjáratokkal is elérhető.

Vasút: A vasúti kapcsolatot a Budapest-Békéscsaba-Arad fővonalról leágazó Gyomaendrőd- Körösnagyharány szárnyvonal biztosítja. Az említett szárnyvonal fejlesztése, gyorsítása, és teherbíró képességének növekedése, valamint Nagyvárad felé történő kiterjesztése érdekében már évek óta folyamatban vannak a tárgyalások, melyek érintik településünket is.

Úthálózat: a településen nincs olyan közút, amely ne lenne legalább útalappal ellátva. Az utak 2/3-a aszfaltos, a további aszfalt utak kiépítése az úttársulások megalakulásának is feltétele, az önkormányzat támogatja az ilyen kezdeményezéseket. Egyre inkább jelentkező probléma lesz, hogy a már egy évtizede vagy régebben megépült szilárd burkolatú utak jelentős része is javításra, felújításra szorul, illetve ilyenek a járdák is, melyek tekintetében a felújítások 2014. évben elkezdődtek.

Közműhálózat: városunkban kiépítettek a közműhálózatok (víz, csatorna, gáz, villany, telefon, stb.). A kommunális hulladék gyűjtését és elszállítását a Gyomaközség Nonprofit Kft. végzi (önkormányzatunk 25 %-ban tulajdonos a cégen). A hulladék a gyomaendrődi regionális hulladéklerakó helyre kerül elszállításra.

Intézmények

A város alapfokú oktatási-nevelési intézményeinek épületei többségében felújításra kerültek az elmúlt ciklusban energetikai témájú pályázatok során, ugyanakkor a belső szerkezetükben változás nem történt, lényegében „újracsomagolásra” kerültek, de a beruházások mindenképpen szükségesek voltak.

Az önkormányzat részben ingatlanok megvásárlásával, illetve a meglévő területek felhasználásával kíván lehetőséget teremteni a jövőbeli fejlesztésekhez.

Munkahelyteremtés

A munkahelyteremtés feltételei jelentős mértékben tőlünk független tényezőknél múlnak. Ezek között első helyen van a közúthálózat fejlesztése. Amíg Békés megyét, így Dévaványát nehezen lehet megközelíteni közúton, addig jelentős gazdasági fejlődés és ezzel együtt a munkahelyek számának érzékelhető növekedése nehezen következik be. Természetesen az önkormányzatnak így is mindent meg kell tenni a feltételek javításáért. A jól szervezett közfoglalkoztatási, illetve az erre épülő start programok, majd esetleg a szociális szövetkezet azok a területek, ahol eddig is értünk el eredményeket. Egyelőre komoly eredmény a munkahely-megtartás is.

Idegenforgalom

A településen potenciál lehet az idegenforgalom és a turizmus további fejlesztésében. Az elmúlt évek beruházásainak köszönhetően ezen a területen már van némi előrelépés a Strandfürdő és Gyógyászat új portaépülete és az Ifjúsági tábor megépítésével, ugyanakkor nem vehetjük fel a versenyt a környező nagyobb települések strandjaival. Megfontolt fejlesztéseket indokolt csak végrehajtani ezen területen. További kiugrási lehetőséget jelent, hogy a Körös-Maros Nemzeti Park szívében vagyunk és itt található Európa legnagyobb röpképes madara a tűzok. Ez eddig városi szempontból jórészt kihasználatlan volt, ugyanakkor a látogatóközpont évente 4-5 ezer vendéget fogad.

Szálláshelyek tekintetében még megoldott a helyzet, azonban nincs a településen olyan vendéglátásra felkészült nívós hely, ahová az ide látogatók betérhetnének.

Meg kell alkotni a város idegenforgalmi és turisztikai koncepcióját. Ennek keretében a földrajzi, gazdasági, történelmi hagyományokra építve egy olyan középtávú tervet szükséges megalkotni, melyben reálisan

elérhető célokat fogalmazzunk meg. Figyelembe kell venni a már meglévő adottságokat, a környező települések már meglévő turisztikai attrakcióira épülő újabb vonzerőket. Meg kell találni azt az egyediséget, ami miatt városunkba látogat a turista. Kiemelt szerepe lehet a gyógyturizmusnak, a nemzeti parknak. Olyan eseményeket, rendezvényeket szükséges hagyománnyá tenni, melyek a már meglévő nagy rendezvényeken túl újabb lehetőségeket kínálnak.

A népesség-megtartó erő növelése

A város demográfiai és népességi mutatói nem jók, azokon javítani szükséges, ami nem egyszerű feladat, ugyanakkor számba kell vennünk a valóban végrehajtható programokat a népességmegtartás érdekében.

El kell érni, hogy a lakosság érdekeit, kényelmét szolgáló valamennyi szolgáltatás fejlődjön. Törekedni kell a minél szélesebb körű információátadásra és ehhez fel kell használni a meglévő kommunikációs csatornákat. Az infrastruktúra fejlesztésére a több figyelmen túl több forrást is kell biztosítani. Az intézményeinkkel együttműködve több és rendszeresebb ifjúság-barát programot kell szerveznünk. Sok a magányos, idős ember, nekik az életminőségén javíthat, ha javítani tudunk az egészségügyi ellátáson vagy további szakrendeléseket tudunk a településre hozni. Családbarát programok kidolgozásával intézményeink további lehetőségeket biztosíthatnak a szabadidő tartalmas eltöltéséhez. A fiatalok letelepedéséhez kedvezményeket kell biztosítani a továbbiakban is. A város alapvetően tiszta, de ez sok helyen elsősorban a közfoglalkoztatásnak és az illegális személtalrakók felszámolásának köszönhető. A lakosságot jobban kell ösztönözni a saját lakókörnyezetének a rendben tartására. Az orvosi ügyelet problémája megoldódott, jó színvonalon látják el a vállalt feladatot.

Közbiztonság

Dévaványa alapvetően biztonságos település, ugyanakkor tudjuk, hogy ezen a területen is van még hová fejlődni. A rendőrséggel és a polgárőrséggel jó a kapcsolat. Az előttünk álló ciklusban a térfigyelő kamerák elhelyezésére elnyert összeget a lehető legjobb módon kell kihasználni, illetve keresni kell a lehetőséget annak bővítésére. A gyomaendrődi járásban működő Vidra Önkéntes Mentőcsoportban számos dévaványai is található, szükség esetén a polgári védelem területen bevethetők a katasztrófavédelem berkein belül.

2. Az önkormányzat gazdasági helyzetének és tendenciájának megismerése

2.1. A vagyoni helyzet elemzése

Az első, majd a második körös állami adósságkonszolidációnak, valamint a takarékos, fegyelmezett és eredményes önkormányzati gazdálkodásnak köszönhetően Dévaványa Város Önkormányzatának adósságállománya jelenleg nincs, az önkormányzat valamennyi kötelezettségét határidőre teljesíteni tudja.

2.1.1. Célok

- Úgy fejleszteni a várost, hogy folyamatosan fenntartsuk és megőrizzük a város pénzügyi stabilitását.
- Hitelt alapvetően csak olyan fejlesztésekhez felvenni, amelyek megvalósításához más külső forrást is sikerül biztosítani (állami vagy európai uniós pályázati támogatás, településfejlesztési szerződés stb.).
- A folyószámlahitel kizárólag az évközi likviditási egyensúly kezelésére szolgáljon.

2.1.2. Alapelvek

- Az önkormányzat pénzügyi egyensúlynak fenntartása érdekében az önkormányzat által nyújtott

szolgáltatások árában meg kell jelenniük a tényleges költségeknek.

- Az adott szolgáltatás árát mindig az azt igénybe vevő fizesse meg.
- A szociálisan rászorulókat az önkormányzat lehetősége szerint támogatja

Az önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingyatlan száma (db)	Az összes vagyomból a vagyón részaránya (%)	Az összes vagyomból a vagyón (eFt)
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	215	42	2.859.936
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	95	47	3.167.535
Egyéb (az üzleti (forgalomképes) vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	261	11	706.802
Összesen	571	100	6.734.273

Forgalomképtelen törzsvagyon: polgármesteri hivatal, intézmények épületei, építményei, továbbá közterületek, utak, belvízcsatornák stb.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon: költségalapú és a szociális bérlakások, szolgálati lakások, lakótelekek, iparterületek stb.

Egyéb vagyon: elsősorban mezőgazdasági földterületek, kertingatlanok, a káptalanfüredi ifjúsági tábor tulajdonrésze stb.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása: kedvezőtlen, mert nagyon nagy a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya.

A vagyon vizsgálat azért fontos, mert benne az önkormányzat hosszú távú lehetőségei, tartalékai mutatkozhatnak meg.

Az önkormányzat vagyona a 2010. évi zárómérleg alapján 4.878,5 mFt, a 2014. évi zárómérleg alapján pedig 6.734,2 mFt. A vagyon az elmúlt ciklusban 38%-os növekedést mutat. A növekedés főleg a sikeres pályázatok eredményeképpen valósult meg, de volt néhány olyan fejlesztés, ami saját erőből teljesült.

2.2. A pénzügyi helyzet

A két ütemben megvalósuló kormányzati adósságkonszolidációnak köszönhetően az önkormányzatnak hiteltartozása nincsen, folyószámlahitelünk legutóbb 2008. évben volt.

A pénzügyi helyzetről elsősorban a likviditási helyzetet bemutatása szükséges. Az elmúlt ciklus időszakában kifizetetlen számlánk nem volt, bár a fizetőképesség megőrzése érdekében kapott és igénybe vett központi támogatások 2012. évben az ÖNHKI pályázaton 33.432 eFt, 2013. évben működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatás pályázaton pedig 29.800 eFt támogatást kaptunk. Az önkormányzat fizetőkép-

pesség fenntartását az elmúlt két évben fentiekben leírt vissza nem térítendő támogatás biztosította. Működési és fejlesztési hitel felvételére nem került sor.

2014. évben működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatás igénybevételére nem volt szükség, bár a költségvetés tartalmazta ennek szükségességét. Az elmúlt évben képződött pénzmaradvány pályázati támogatások saját erejeként lesz felhasználható a jövőbeni beruházási feladatok ellátásához a Képviselőtestület döntéseinek megfelelően. Várhatóan ezen ciklusban az önkormányzat saját forrásai terhére is biztosítani tudja majd a folyamatos fizetőképesség fenntartását, nem lesz szükség külső források bevonására, melynek során nagyban támaszkodik a saját tulajdonú földterületeinek műveléséből és bérbeadásából származó, valamint a befolyó adóbevételekből származó bevételekre. Az önkormányzat hitelevételt, kötvény kibocsátást nem tervez a jövőben.

2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Az önkormányzat költségvetési rendeletében a költségvetési főösszeg az elmúlt 5 évben közel 2 milliárd forint körül mozgott.

2.3.1. Kiadások

A költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	A kiadások aránya és összege (%)				
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015. terv
Személyi juttatások	22,48	20,87	20,86	36,06	28,58
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	5,65	5,48	3,67	8,2	7,58
Dologi kiadások	18,28	18,68%	19,68	29,28	32,65
Ellátottak pénzbeli juttatásai	6,45	0,04	0,03	0	0
Egyéb működési célú kiadások	7,48	14,63%	5,63	9,16	6,54
Beruházások	41,62	10,32	30,07	10,13	1,68
Felújítások	1,86	10,10	1,61%	0,95	1,71
Egyéb felhalmozási célú kiadások	2,57	19,88	18,45	6,22	21,26
Kiadások összesen:	100	100	100	100	100
Kiadások mindösszesen (eFt):	2.090.044	2.535.770	2.036.892	1.368.523	1.334.780

A költségvetési kiadások közül: a működési kiadások bemutatásánál látható, hogy a személyi juttatások 2011-2013. évben nagyságrendileg hasonlóak voltak, annak ellenére, hogy a pedagógusok bére, járulékkal átkerült az államhoz, ám 2013. és 2014. évben a közfoglalkoztatottak száma jelentősen megnőtt, továbbá a közneveléshez kapcsolódó (óvodai ellátás) személyi juttatások növekedése okozza.

A dologi kiadások növekedése a közfoglalkoztatottak munkavégzéséhez szükséges eszközök, anyagok beszerzéséből van.

Csökkentek a kiadások a fejlesztési célú beruházási kiadások tekintetében, ami a pályázatok sikerességének, avagy sikertelenségének eredménye, illetve a pályázatok hiánya okozza.

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy a személyi juttatásokat, a munkaadókat terhelő járulékok nagyságát és arányát növeli, mint minden évben a kötelező minimálbér emelés, kötelező átsorolások. Minden dolgozó a garantált bért mindig időben megkapta.

Csökkenheti a takarékosabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás, valamint az energetikai épület felújításokból eredő kiadás megtakarítás.

2.3.2. Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul:

Megnevezés	A bevételek aránya és összege (%)				
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015. terv
Működési célú támogatások államháztartáson belül	34,53	39,19	34,21	41,78	41,96
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belül	16,25	19,97	19,23	2,25	0
Közhatalmi bevételek	18,43	16,3	11,71	12,56	15,99
Működési bevételek	16,74	10,32	14,67	10,92	19,02
Felhalmozási bevételek	1,63	1,3	1,99	1,93	0,62
Működési célú átvett pénzeszközök	0,03	0,06	0,32	0,22	0,15
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0,61	2,99	4,11	7,35
Költségvetési bevételek	87,61	87,75	85,12	73,77	85,09
Pénzforgalom nélküli bevételek	12,39	12,25	14,88	26,23	14,91
Bevételek összesen:	100	100	100	100	100
Bevételek mindösszesen (eFt):	2.475.242	2.922.451	2.250.620	1.977.472	1.334.780

A költségvetési bevételek szerkezete megváltozott, a központi adók átengedett részének összege (gépjárműadó) központi szabályozás miatt csökkent, illetve csökkent az önkormányzatok költségvetési támogatása jogcímen kapott összeg, elsősorban a feladatfinanszírozás rendszerre való áttérés miatt.

Nőtték a működési célú támogatások államháztartáson belül, főleg a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódóan.

Csökkenek a működési bevételek, de összességében közel változatlan maradt a folyó évi költségvetési bevételek aránya.

3. Anyagi forrásainak megteremtése

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők.

- A pályázati források figyelése, igénylése és megszerzése.
- Közteherviselés (helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása és ha még előfordul: indokolatlan mentességek megszüntetése,) biztosítása.
- Az egyéb bevételek növelése (pl.: kertészet, mezőgazdaság).
- Az intézményi kiadások csökkentése, valamint az intézmények ösztönzése további saját bevételek

növelésére.

- A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).
- Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.
- Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, a jogi eszközökkel történő értéknövelő beruházásokra, az értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.

4. Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az állandósága mellett az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében figyelmet kell fordítani arra, hogy

- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kell kísérni az adóalanyi kör, adó bejelentési kötelezettségének teljesítését,
- kezdeményezni kell az elmaradt adóhátralékok mielőbbi beszedését,
- biztosítani kell az indokolatlan mentességek és aránytalanságok megszüntetésével a közteherviselést, ugyanakkor biztosítani kell a méltányosságból vagy rászorultságból eredő kedvezmények átgondolt rendszerét is.

5. Folyamatban lévő és tervezett beruházások

5.1. Folyamatban lévő beruházások

5.1.1. SÁ-RI - A "Sárrét ritmusa" a rézkortól a napjainkig. Tárgyi és szellemi hagyományok, foglalkozáso-rozat a Bereczki Imre Helytörténeti Gyűjteményben"

A beruházás: A projekt keretében a nevelési-oktatási intézmények óvodai vagy iskolai pedagógiai program-jának megvalósítását támogató, kínálatát gazdagító tanórai, tanórán kívüli, szabadidős kulturális (és az eh-hez szorosan kapcsolódó, indokolt) tevékenységek kerülnek megvalósításra.

Megkezdésének időpontja: 2014. szeptember 1.

Várható befejezés időpontja: 2015. június 30.

A beruházás tervezett és eddig teljesített kiadásai és forrásai: A benyújtott pályázatot a Közreműködő Szer-vezet 13.489.000 Ft-os támogatásban részesítette 100 %-os támogatási intenzitással.

5.1.2. Napelemes rendszer fejlesztése az önkormányzat intézményeinél (Strandfürdő és Vörösmarty úti általános iskola)

A beruházás: Dévaványa Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2014-ben úgy döntött, hogy pályázatot kíván benyújtani a KEOP-2014-4.10.0/N kódszámú „Fotovoltaikus rendszerek kialakítása” című pályázati

felhívásra napelemes rendszer kiépítésére vonatkozóan. Az önkormányzat a pályázat keretében a Strandfürdő és Gyógyászati Részleg (5510 Dévaványa, Sport u. 5.) 910 hrsz. és a Dévaványai Általános Művelődési Központ (5510 Dévaványa, Vörösmarty u. 6-8.) 1903 hrsz-ú ingatlanokon napelemes rendszer kiépítését célozza meg. A kivitelezés során a két épületre vonatkozóan összesen 170 db napelem kerülne beépítésre.

Megkezdésének időpontja: 2015. március 1.

Várható befejezési időpontja: 2015. május 30.

A beruházás tervezett és eddig teljesített kiadásai és forrásai: Az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott pályázatot a Környezet és Energia Operatív Program Irányító Hatósága 31.881.081 Ft összegű támogatásra ítélte. Ezen összeg a beruházás összköltségének 85 %-a.

5.1.3. Térfigyelő rendszer kialakítása

A beruházás: Dévaványa Város Önkormányzata a közbiztonság növelését szolgáló önkormányzati fejlesztések támogatásáról szóló 28/2014. (IV.1.) BM rendelet pályázati kiírásra „Térfigyelő rendszer kialakítása Dévaványán” címmel pályázatot nyújtott be 2014-ben. A beruházás tervezett összköltsége bruttó 9.491.002 Ft, melynek keretében a város különböző területén 10 db térfigyelő kamera elhelyezés valósulna meg. A Belügyminisztérium jelen pályázatot összesen 5.220.051 Ft támogatásban részesítette.

Megkezdésének időpontja: 2015. március 26. – tervezési szerződés megkötése.

Várható befejezési időpontja: 2015. december 31.

A beruházás tervezett és eddig teljesített kiadásai és forrásai: A Belügyminisztérium 5.220.051 Ft-os támogatásban részesítette a benyújtott pályázatot, mely összeg a támogatási szerződés megkötését követően az önkormányzat számlájára átutalásra került. A támogatás felhasználására 2015. december 31-ig van lehetőség.

5.2. Elbírálás alatt álló pályázat:

5.2.1. Épületenergetikai fejlesztés megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva az önkormányzat tulajdonában álló intézményeknél

A beruházás: A pályázat keretében a Békés Megyei Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény Dévaványai Oktatási Egysége (5510 Dévaványa, Mezőtúri u. 2.), és az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó (5510 Dévaványa, Bem J. u. 4.) épületek energetikai (nyílászárócsere, hőszigetelés, fűtést korszerűsítés, világítást korszerűsítés) korszerűsítése valósulna meg. A beruházás tervezett összköltsége 149.979.236 Ft. A támogatás tervezett mértéke 100%.

Megkezdésének tervezett időpontja: 2015. június 01.

Várható befejezési időpontja: 2015. október 30.

5.3. 2014-2020-as Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében tervezett projektek:

TOP 1.1. Foglalkoztatás-bővítést szolgáló önkormányzati gazdaságfejlesztési akciók

5.3.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése – Foglalkoztatás bővítés a dévaványai ipari terület fejlesztésével

Jelen program a vállalkozói környezet és az üzleti infrastruktúra fejlesztés érdekében az önkormányzati tulajdonú ipari területek fejlesztésére szolgál. A beruházás során a város ipari területén elhelyezkedő üzemcsarnok bővítésével lehetőséget kívánunk teremteni új vagy meglévő vállalkozásoknak, hogy városunkban letelepedjenek, gazdaságosan és fenntarthatóan működjenek. A bővítés során a már meglévő üzemcsarnok

fejlesztéseként egy 450 m²-es üzemcsarnok résszel gazdagodnánk. A beruházás eredményeként hozzájárulhatunk a lakosság foglalkoztatásának emeléséhez, a munkanélküliség csökkentéséhez, a város gazdasági aktivitásának növeléséhez.

A beruházás tervezett összköltsége 100 mFt, támogatás várható mértéke 50%.

TOP 1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

5.3.2. Látogató- és családbarát ökoturisztikai bemutatóhely kialakítása

Terveink között régebb óta szerepel egy, az ökoturizmus erősítését szolgáló fejlesztés, melynek keretein belül, városunk határában, a Réhelyi Látogatóközpont területén egy skanzen jellegű épületegyüttes kerülne felállításra. Az épületegyüttesen belül felépítenénk egy régi, minden elemében korhű parasztházat, tiszta- és gazdasági udvarral, ólakkal, góréval, kerítéssel. Az ólakban a vidékre jellemző, őshonos magyar gazdasági állatok lennének elhelyezve, így a látogatók közelebbről is megismerkedhetnek a régmúlt paraszti élet elemével. A fejlesztés eredményeként megnövekedne a látogatóközpont és ezzel együtt városunk iránti érdeklődés, növekednének a turizmusból származó bevételek, erősödne Dévaványa pozitív megítélése.

A beruházás tervezett összköltsége 50 mFt, a támogatás várható mértéke 100%.

TOP 1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzést szolgáló közlekedésfejlesztés.

5.3.3. Gazdaságélénkítő bel- és külterületi úthálózat fejlesztés

A projekten belül mind külterületi mind belterületi utak útburkolatainak felújítását tervezzük. Az egyik legfontosabb a Dévaványa-Ecsegfalva közötti, rendkívül elavult és megrongálódott útszakasz aszfaltburkolatának felújítása. A másik két útszakasz a város határain belül van, melyek mindegyikének a munkaerő mobilitásában kiemelkedő szerepe van. A Bánomkert út a város elkerülő útszakasza, melynek felújítása a központ tehermentesítését segíti, rendbetétele közlekedésbiztonsági szempontból is szükségszerű.

A beruházás tervezett összköltsége 900 mFt, a támogatás várható mértéke 100%.

TOP 1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

5.3.4. Óvodák infrastrukturális fejlesztése

A projekten belül a város óvodáinak összetett, a tetőszerkezet, akadálymentesítés valamint a játszóudvar magába foglaló felújítását tervezzük. Négy óvodai épület mindegyike igen rossz tetőszerkezettel rendelkezik, sorozatos beázások és meghibásodások jelentkeznek, így sürgős felújítást igényelnek. Három óvodai épület esetében az akadálymentesítést is szükséges megoldani. Felújításra és fejlesztésre várnak a játszóudvarok, melyek a mai kor követelményeinek és az európai uniós szabványoknak jelenleg nem felelnek meg, így azok fejlesztése szükséges.

A beruházás tervezett összköltsége 60 mFt, a támogatás várható mértéke 100%.

TOP 2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

5.3.5. Csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése,

- Társadalmi tevékenységek kiszolgálására alkalmas épületegyüttes kialakítása,
- Zöld város kialakítása

A fejlesztési elképzelés jelen program esetében összetett, mivel egyrészt csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztését, másrészt egy olyan közösségi igényeket is kiszolgáló épület kialakítását tervezzük, mely korszerű körülmények között várná a település lakosságát és melyben minél több közszolgálati- vállalkozói- és civil

funkció is teret kaphatna. A program részét képezné a város zöld felületeinek esztétikusabbá és egészségesebbé tétele, a város zöld szívének fejlesztése.

A beruházás tervezett összköltsége 550 mFt, a támogatás várható mértéke 100 %.

TOP 3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés

5.3.6. Bel- és külterületi kerékpárút-hálózat fejlesztés

Célunk a már meglévő kerékpárforgalmi létesítményeink hosszának növelése, a kerékpáros közlekedés feltételeinek fejlesztése. A projekt két részből tevődik össze, egyik a Réhelyi Látogatóközpont és Dévaványa között egy kerékpárút építése, mely hozzájárulna a város idegenforgalmának erősödéséhez, az aktív szabadidő eltöltéséhez. A másik már meglévő belterületi kerékpárút-hálózathoz kapcsolódna mely az ipari terület, valamint a városközpont és azon belül minden olyan közintézmény elérhetőségét segítené, mely a lakosság nagy százalékának mindennapi igényeit kiszolgálná.

A beruházás tervezett összköltsége 395 mFt, a támogatás várható mértéke 100%.

TOP 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia felhasználás arányának növelése

5.3.7. Napelempark kialakítása

A megújuló energiába történő beruházás hosszú távon az egyik legjobb befektetés, ezért a projekt keretében olyan nagyteljesítményű napelempark építését kívánjuk megvalósítani, mely alkalmas a közintézmények energiaszükségleteinek egy részét kiváltani. A kiváltás eredményeképpen jelentősen csökkennének az önkormányzat és intézményei rezsikiadásai. A napelempark mellett az önkormányzat tulajdonában lévő üzemcsarnok tetejére is szeretnénk napelemeket elhelyezni, mely a csarnokot igénybe vevő cégek számára jelente hatalmas segítséget azáltal, hogy fenntarthatóbbá válna így vállalkozásuk. Az gazdaságosan működő üzemcsarnok felkeltheti más, hosszútávon gondolkodó vállalkozás figyelmét is, városunkba csábítván helyi munkaerőt foglalkoztató új cégeket.

A beruházás tervezett összköltsége 350 mFt, a támogatás várható mértéke 100 %.

TOP 4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése

5.3.8. Egészségügyi alapellátást biztosító egészségügyi centrum kialakítása

Az egészségügyi alapellátás fejlesztése kiemelt fontosságú prioritás településünkön, hiszen közvetlenül hozzájárul a lakosság életminőségének javulásához. A projekten belül egy modern és jól felszerelt egészségügyi centrum épülne, melyben az alapellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások egy helyen, mindenki számára kényelmesen elérhető formában állna rendelkezésére. A beruházás keretében felújításra kerülnének az önkormányzat tulajdonában lévő házi orvosi és házi gyermekorvosi lakások is, melyek a praxisok folyamatos biztosításához elengedhetetlenül szükségesek.

A beruházás tervezett összköltsége 415 mFt, a támogatás várható mértéke 100%.

TOP 4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

5.3.9. Szociális alapszolgáltatás fejlesztése Dévaványán

A társadalmi leszakadás mérséklése érdekében ezen projekten belül önkormányzatunk a Dévaványán működő idősek otthonának, valamint a családsegítő épületének átfogó felújítását tervezi. A több, mint száz fő befogadására alkalmas szociális alapellátást nyújtó intézmény és a családsegítő épülete régóta felújításra, belső átalakításra vár, nyílászárók elavultak, hőszigetelésük nem megoldott, fűtésük problémás, kerítésük pedig már nem szolgálja a vagyon- és személyvédelmet. Célunk egyrésztől egy olyan otthon kialakítása, ahol az idősek nyugalomban, biztonságban és egészséges körülmények között tölthetik napjaikat, és ahol az

alkalmazottak is korszerű körülmények között végezhetik feladatukat, másrészt pedig célunk egy modern, barátságos hangulatú családsegítő intézmény kialakítása.

A beruházás tervezett összköltsége 100 mFt, a támogatás várható mértéke 100%.

KEHOP – Szennyvíz- elvezetés és –tisztítás, szennyvízkezelés megvalósítása

5.3.10. Szennyvíztisztító telep bővítése és hálózat rekonstrukció

A program keretében a meglévő szennyvíztisztító telep bővítése és a legrégebben elkészült öblözetek rekonstrukciója valósulna meg.

A beruházás tervezett összköltsége 450 mFt, a támogatás várható mértéke 95%.

6. A gazdasági program támogatottsága

A gazdasági program az előkészítési szakasztól a tényleges célok kidolgozásáig széles körű nyilvánosság mellett készült, különböző városi rendezvényeken, vállalkozói fórumokon, várospolitikai fórumon, mivel ez biztosítja azt, hogy a gazdasági program, kellően megalapozott, valamennyi körülményt figyelembe vevő, a különböző érdekeket és véleményeket ütköztető és elfogadható legyen.

III. A GAZDASÁGI PROGRAM

Az egyes közzolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Déaványa Város Önkormányzat képviselő-testülete a gazdasági elképzelései között fontosnak tartja az egyes közzolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó intézkedéseket.

A képviselő-testület az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a polgármesteri hivatala útján látja el.

A képviselő-testület a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvényben meghatározott sorrendet követve a következő közzolgáltatásokra vonatkozóan intézkedik:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kémményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;

- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- hulladékgazdálkodás;
- távhőszolgáltatás.

1. Közigazgatás

A közigazgatás az a közszolgáltatás, melyet a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény kötelező feladatként nem határoz meg a többi közfeladat sorában, ugyanakkor a törvény más szakaszaiból az önkormányzat egyértelmű feladata.

A feladatellátással kapcsolatos elvárások jelentősen változtak, így a hivatali hatalom helyett a hivatal szolgáltató jellegének kell megjelennie és fokozatosan erősödnie.

A célok között érdemes kitérni:

- a közigazgatástól elvárt hatékonysági, szemléletváltási célokra, valamint
- azokra a fejlesztésekre, melyek anyagi jellegűek.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében az alábbi nem anyagi jellegű célok megvalósítása szükséges:

- a szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése, az ügyek gyors, érdemi elintézése,
- az ügyfelek várakozási idejének csökkentése, kulturált várakozási feltételek megteremtése,
- az elektronikus ügyintézés lehetőségének megteremtése,
- az információs szolgáltatás működtetésének kiterjesztése,
- az egyes ügýtípusokkal kapcsolatban a hivatal honlapján kialakított tájékoztatási rendszer folyamatos aktualizálása, legyenek elérhetőek, elektronikusan letölthetőek a kérelmek, nyilatkozatok, tájékoztatók stb.

2. Településfejlesztés, településrendezés

2.1. Településfejlesztési célok a gazdasági program időszakára

A településfejlesztési célokat a település adottságához, igényeihez és az önkormányzat anyagi, pénzügyi lehetőségeihez kell igazítani általános irányokkal és konkrét célokkal.

Az önkormányzat településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához, valamint általános fejlesztéséhez

kapcsolódnak.

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a képviselő-testület ciklusa alatt nőjön és ne csökkenjen. A szükségessé vált fejlesztéseket a képviselő-testületnek fel kell vállalnia melyeknek a finanszírozását zökkenőmentes működés mellett biztosítani kell.

A településfejlesztés során azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni:

- melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan (legalább 5 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat,
- melyek hozzájárulnak munkahely teremtési feltételek kedvező alakulásához,
- melyek kedvezően befolyásolják a településnek a környező településekhez viszonyított súlyát, jelentőségét,
- amelyek széles körben számíthatnak a lakosság, valamint az egyéb érintettek közvetlen és közvetett erkölcsi és anyagi támogatottságára,
- beruházások esetében azokat, melyek gazdaságosságát, üzemeltethetőségét, kihasználtságát előzetes eljárásban igazolták.

Településfejlesztési célok:

- településrendezési terv aktualizálása és a rendezési tervben meghatározott egyes elképzelések megvalósítása,
- új városháza és közösségi tér építése,
- tornacsarnok építése,
- iparterület fejlesztése, további üzemcsarnok építése,
- egészségügyi ellátás szinten tartása, a szolgáltatások bővítése,
- belterületi köz- és kerékpárutak karbantartása, fejlesztése,
- járdák karbantartása, fejlesztése,
- középületek, intézmények állapotának megfelelő színvonalon tartása, fejlesztése, környezetének rendezése, parkolók kialakítása,
- szennyvíztisztító telep rekonstrukciója, bővítése,
- csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, fejlesztése,
- egészséges ivóvízvezeték rendszer fejlesztése,
- piactér felújítása, fedett piaci árusítóhely építése,
- temető létesítményeinek felújítása, megközelítő utak építése,
- önkormányzati ingatlanok erdősítése, pihenő parkká alakítása, további játszótér kialakítása,
- a település összképének folyamatos városiassá alakítása,
- turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása,
- gyepmesteri telep kialakítása,
- operatív programok nyújtotta lehetőségek kihasználása.

2.2. A településrendezési terv elkészítése, aktualizálása

A településfejlesztéshez közvetlenül kapcsolódik a település rendezési terve, mely keretet ad egyes fejlesztési elképzeléseknek, különösen az építési beruházások, az egyes területek hasznosítása tekintetében.

A rendezési terv hosszú távra jelöli ki a település építészeti vonatkozású fejlesztési lehetőségeit, mivel az legalább az önkormányzati ciklus idejére, a gazdasági programmal összhangban kell, hogy elkészüljön. Ennek oka, hogy a rendezési terv módosítása időigényes és módosítása jelentős költséggel is jár.

Az önkormányzat 2013. végén elfogadott településrendezési terve a településfejlesztés egyik alapidokumentuma, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét is.

A képviselő-testület feladata, hogy:

- a ciklus ideje alatt áttekintse a településrendezési tervet, szükség esetén lépéseket tegyen a rendezési terv módosítására,
- biztosítsa a rendezési terv és a településfejlesztési célok harmonizációját,
- lépéseket tegyen a rendezési tervben szereplő fejlesztések megvalósítására.

2.3. Aktív pályázati tevékenység

Mivel a településfejlesztés jelentős pénzügyi forrásigénnyel is jár külön figyelmet kell szentelni az önkormányzat pályázati aktivitására, valamint a település lakosságát, egyéb szervezeteit, vállalkozásokat segítő pályázati tevékenységre.

Ennek érdekében ezen ciklusban is foglalkoztatunk pályázat figyelő- és író munkatársakat, hogy minél hatékonyabban tudjuk kihasználni az EU-s és hazai programok nyújtotta pályázati lehetőségeket.

A sikeres pályázás érdekében:

- felelősöket kell kijelölni az önkormányzat különböző szintű, jellegű pályázatok figyelemmel kísérésére,
- az évenként ismétlődő jellegű pályázatokra előre fel kell készülni az engedélyek beszerzésével, mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő,
- figyelni kell az előre elkészített tervek hatályosságát, szükség esetén kérni kell a tervek felhasználhatósági idejének módosítását,
- lépéseket kell tenni az adott fejlesztés megyei, illetve régiós fejlesztési programba való illesztéséhez,
- keresni kell a más önkormányzattal való közös fejlesztés lehetőségét akkor, ha adott fejlesztéssel megvalósuló közszolgáltatás így biztosítható, vagy a színvonalának fejlesztése így érhető el.

3. A településüzemeltetés

A településüzemeltetési közszolgáltatások biztosítása, illetve a szolgáltatások fejlesztése tekintetében figyelembe kell venni a következő részterületeket:

- köztemetők kialakítása és fenntartása,
- közvilágítás biztosítása,
- kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása,
- helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása,
- közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása,
- gépjárművek parkolásának biztosítása.

3.1. Köztemető

A köztemető üzemeltetését az önkormányzat vállalkozásba adta, amely cég ellátja a jogszabályban foglalt kötelező és az azon túli nem kötelező feladatokat is, melyhez az önkormányzat részben forrást biztosít.

A köztemetőben végzendő felújítások: ravatalozó felújítása, irodahelyiség kialakítása, a temető főbb útvo-nalain megközelítő- és összekötő utak kiépítése, kegyeleti park kialakítása, temetőn belüli parkolók kiépíté-se, parkosítás, korszerű szeméttárolók kialakítása.

3.2. Közvilágítás

Az önkormányzat belterületén a közvilágítással való ellátottság 99 %. A közvilágítási szolgáltatást jelenleg az Eon Hungária Zrt. szolgáltató végzi szolgáltatási szerződés alapján. A szolgáltató váltás lehetőségét vizsgálni kell a költségek csökkentésének oldaláról.

A közvilágítással kapcsolatos fejlesztési elképzelések: a közvilágítási korszerűsítése, energiatakarékos izzók alkalmazásával.

3.3. Kéményseprő-ipari szolgáltatás

A kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítására a települési önkormányzat nem kötelezett, ugyanakkor mivel kötelező közszolgáltatásnak minősül, azt a település lakosai részére jelenleg a Békés Megyei Önkormányzat biztosítja.

A jelenlegi ismeretek szerint a szolgáltató kilétében változás várható, a kormány elképzelése szerint a seprést közfeladatként, a szakmai érintettség miatt a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végezhetik.

3.4. Helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása

A helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása témakörében pontos képpel kell rendelkezni arról, hogy melyek a helyi önkormányzat üzemeltetésében, kezelésében lévő utak, és melyek az állami kezelésében lévőek.

A képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek és egyben a településfejlesztési céloknak is.

A belterületi út- és gyalogúthálózat hossza egyaránt 62,3 km, az előbbiből 40 km szilárd burkolattal ellátott, 22,3 km útalapos, a kerékpárutak hossza 3,45 km.

Az utakkal kapcsolatos elképzelések: törekedni kell a már meglévő, de felújításra szoruló utak fejlesztésére, melyre elsősorban pályázatok megléte esetén lesz lehetőség, illetve úttársulások megalakulásával új szilárdburkolatú utak megépítésére, ellenőrzés mellett, megfelelő minőségben.

3.5. Helyi közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása

Az önkormányzat az alkalmazásában álló munkatársakkal és a közfoglalkoztatás keretében alkalmazott dolgozókkal maga végzi a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, melynek során kiemelten figyelmet fordít azok gondozására, tisztántartására, fásítására, az elöregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról, a település virágosítására.

Fejlesztési elképzelések: megfelelő eszközök beszerzésével és szakemberek irányításával változatlan szinten tartás, illetve a város revitalizáció keretében azok megújítása.

3.6. Gépjárművek parkolásának biztosítása

Az önkormányzat számára kötelező feladat a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosítása.

A parkolási lehetőségek fejlesztése: a városközpontban kiépültek mindkét oldalon a megfelelő parkolást biztosító szakaszok. Az önkormányzati intézmények előtti parkolók egy része felújításra szorul, illetve továbbiak kialakítása szükséges pl.: központi orvosi rendelő előtt, napközi konyha előtt.

4. A közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése

Az önkormányzat e feladat ellátása érdekében gondoskodik a helyi rendeletben meghatározottak betartásáról, valamint a közintézmények elnevezéséről.

5. Egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások

Az önkormányzat egészségügyi ellátásával összefüggő feladatokat az alapján kell meghatározni, hogy:

- milyen a lakosság általános egészségügyi állapota, korösszetétele
- milyen az egészségügyi intézményhálózat, illetve
- milyenek az intézményhálózattal kapcsolatos lakossági elvárások.

Kiemelt feladat az egészségügyi szolgáltatást biztosító intézmények akadálymentesség szerinti felülvizsgálata, és az akadálymentesítés megvalósítása.

A képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

Fenntartja:

- a házi orvosi ellátást (lehetőség szerint 4 praxissal),
- a házi gyermekorvosi ellátást (lehetőség szerint 2 praxissal),
- a fogorvosi alapellátást (lehetőség szerint 2 praxissal),
- az ügyeleti ellátást
- a védőnői ellátást
- a reumatológiai szakellátást,
- a nőgyógyászati szakellátást,
- a laborvizsgálatokhoz szükséges mintavételi hely működtetését.

A képviselő-testület igyekszik körültekintően megállapítani az egészségügyi alapellátások körzeteit, lehetőség szerint az országosan fennálló és a településen is várható „házi orvos hiányt” sikeresen kezeli különböző támogatásokkal (pl.: praxisvásárlás, szolgálati lakás, stb.). A településen dolgozó orvosok korát ismerve, amennyiben elkerülhetetlen a gyermekorvosi praxisok megszüntetésével vegyes körzeteket alakít ki, de megtartja a négy körzetet.

Az egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- további szakrendelések biztosítása, a háziorvosok javaslatának figyelembevételével
- központi orvosi rendelő felújítása, parkolók kialakítása,
- szakrendelések tartásához szükséges gép, eszköz beszerzése,
- akadálymentesítés a Strandfürdő és Gyógyászatnál.

Támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységekre irányulnak.

Ellenőrzi, hogy a középületekben, közművelődési intézményekben dohányozni csak az arra kijelölt helyen lehessen és a kulturális rendezvények sorába beépíti a dohányzás, alkohol, drog fogyasztás ártalmaira irányuló programokat.

6. A környezet-egészségügy

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az önkormányzat

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról;
- propagandát folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében – tájékoztatva a lakosságot a szemétegetés negatív környezeti hatásáról,
- népszerűsíti a szelektív hulladékgyűjtést.

7. Az óvodai ellátás

Az alapfokú oktatás-nevelés terén jelentős változások következtek be az elmúlt években. Kikerült az alapfokú oktatás az önkormányzat feladatai közül, azokat átvette az állam, így az általános iskola és a művészeti iskola fenntartói feladata, csak azok működtetése maradt az önkormányzatnál.

2015.04.01. napjától a Dévaványai Általános Művelődési Központ - így az Óvoda, Bölcsőde - gazdasági önállósága jogszabályi rendelkezések alapján megszűnik és bekerül az önkormányzat szervezetébe.

Az önkormányzat a nevelés biztosítása és színvonalának javítása érdekében a következő feladatokat látja el:

- továbbra is gondoskodik az óvodai-bölcsődei ellátás megszervezéséről,
- keresi a pályázati lehetőségeket az intézmények további fejlesztéséhez,
- folyamatosan áttekinti az intézményműködtetés formáját valamint a vonatkozó alapidokumentumokat.

8. Kulturális szolgáltatás, előadó-művészet támogatása, kulturális örökség védelme, helyi közművelődési tevékenység támogatása

Az önkormányzat a közművelődés és a kultúra tevékenységekkel kapcsolatban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- intézkedéseket kell tenni a könyvállomány gyarapítása érdekében, ehhez ki kell használni a pályázati lehetőségeket, fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását,
- ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét,
- a könyvtári nyitva tartást az igényekhez kell igazítani.
- biztosítani kell a működtetéshez szükséges költségvetési forrásokat,

- gondoskodni kell arról, hogy a kulturális, közművelődési feladatokat is ellátó szervezetek számára biztosítva legyen a működéshez szükséges közösségi hely, kapjanak pénzügyi, anyagi támogatást a vállalt feladataik ellátásához, pályázati tevékenységüket segítse az önkormányzat,
- bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi művészek számára (felolvasó est, kiállítások, fellépések szervezésével),
- szorgalmazni kell a település múltját bemutató tárlat összeállítását és a tárlat bővítését, támogatni kell a helyi kiadványok megjelenését.

9. Gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások

Jogsabályi rendelkezés alapján az önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni, melyet a Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézményen belül működtetik a társulást alkotó települések, köztük városunk is. Az intézmény központja Dévaványán található. A gyermekjóléti feladatok volumenét részben gyermekvédelmi tárgyú központi jogszabályok és a helyi rendelet, másrészt a tapasztalatok alapján gyermekvédelmi intézkedést igénylő családok, gyermekek száma határozza meg. A feladatokat önkormányzati szinten a szociális ellátórendszerrel együtt kell elemezni, mivel családon belül a szociális ellátás és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása egymással gyakran összekapcsolódnak.

Az önkormányzat képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- évente felülvizsgálja a helyi gyermekvédelmi rendeletet,
- a rendelet módosításnál figyelembe kell venni a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket.

Az önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja:

- gyermekjóléti szolgálat a kistérségi társulás keretében működtetve,
- bölcsődei ellátás a Dévaványai Általános Művelődési Központ intézmény-egységeként.

Az önkormányzat támogatja az ifjúsági civil szervezetek működését, illetve minden olyan programot, rendezvényt, mely az ifjúság kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgálja.

10. Szociális szolgáltatások és ellátások

A szociális feladatok volumenét:

- a szociális tárgyú központi jogszabályok és a helyi rendelet, valamint
 - a helyi lakosság szociális helyzete
- határozza meg.

A helyi rendelet elsősorban a központi jogszabálynak való megfelelés, másodsorban a település szociális jellemzőinek figyelembevételével került megalkotásra.

A családok eladósodása a legsúlyosabb szociális probléma, hiszen az önkormányzathoz forduló lakosok túlnyomó többsége anyagi okok miatt kér segítséget. Az adósságproblémákkal küszködő családok száma jelentősen megnőtt az utóbbi években. Egyre több olyan család is bekerül a szociális segélyezés rendszerébe,

akik jellemzően a középrétegekhez tartoztak, és akiről eddig senki nem gondolta volna, hogy anyagi, megélhetési, gondokkal küszködtek. A családsegítő szolgálat prevencióval is megpróbálkozik, igyekeznek lebeszélni a klienseket a gyorskölcsönök felvételéről, ill. próbálják rábeszélni az ügyfeleket a tartalékképzésre, a jövedelmek beosztására. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, a tüzelő beszerzése. Dévaványa Város Önkormányzata felelősséget érez a szociálisan rászorulókat iránt, saját pénzügyi forrásai terhére jelentős mértékben évről-évre segítséget nyújt. Az önkormányzat egyaránt biztosít pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokat, ugyanakkor a jogszabályváltozásokat követve egyre nagyobb saját erő igényel ezek kielégítése, mely tarthatatlanná válhat a jövőben vagy egyes fejlesztési elképzelésekről le kell mondani. Ez utóbbi csak legvégső esetben fordulhat elő, ebben egységes állásponton van az egész képviselő-testület.

Természetbeni ellátás keretében többek között szociális vásárlási utalványt bocsátott ki, Szociális Földprogramot valósít meg, melynek keretében ingyenes földterületet, naposcsibét és takarmányt biztosít.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, további fenntartását, mely biztonságot nyújt a település lakosságának, valamint kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását.

A szociális alapszolgáltatásokat, mint nappali ellátás, házi segítségnyújtás, étkeztetés, támogatószolgáltatás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, valamint az ápolást, gondozást nyújtó szakosított intézményi ellátást a Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény útján biztosítja

11. Lakás - és helyiséggazdálkodás

A lakás- és helyiséggazdálkodás olyan közszolgáltatás, melynek során az önkormányzat közvetlenül segíti a lakhatást, illetve rendelkezésre bocsát egyes helyiségeket. A hasznosítás során figyelembe kell venni, hogy a közszolgáltatások biztosítása legyen az elsődleges, majd a ki nem használt kapacitások gazdaságos kihasználására kell törekedni. A szolgálati lakások átmeneti bérlakásként kerülnek kiadásra.

A lakás- és helyiséggazdálkodási közszolgáltatás fejlesztését alapvetően a helyzetleírásban feltárt tények határozzák meg. 63 db, a lakosság részére használatba adható önkormányzati lakás van, melyeknek a kihasználtsága folyamatos. Állandó nyilvántartás van vezetve az önkormányzattól lakást igénylőkről.

Az önkormányzat lakásgazdálkodási tevékenysége során:

- felmérést készít a helyi lakásgazdálkodási helyzetről, a lakásigényről és gondoskodik a lakásgazdálkodáshoz kapcsolódó helyi rendeletek felülvizsgálatáról,
- javítja a különböző közszolgáltatások fenntartásához szükséges szolgálati lakás, bérlakás, szociális bérlakás állomány állagát,

Az elkövetkezendő időben szükséges a bérlakások energiahatékonyságának növelése, tehát a fűtőkorszerűsítésük, a nyílászárók cseréje, hőszigetelésük.

Valós probléma, hogy a szolgálati lakásokban már szolgálati jogviszonnyal nem rendelkező lakosok, családok is élnek, de ezek az esetek gyakran már évtizedes múltra tekintenek vissza. Ezekből a lakásokból nem indokolt „kitenni” a bérlőket, mivel egyébként rendeltetészerűen használják, teljesítik a szerződés rájuk vonatkozó részeit, ugyanakkor a jogviszonnyal rendelkező alkalmazottak bérlakásra vonatkozó igényét nem tudjuk teljesíteni.

A képviselő-testület döntésével megteremthető a lakások megvásárlásának lehetősége, melyhez visszatérítendő támogatást lehet biztosítani. Az ebből befolyó összegek, az önkormányzat saját bevételei és a felte-

hető pályázati kiírások lesznek a fedezetei a jogos kérelmek kielégítéséhez szükséges lakásállomány megszerzésének.

12. A hajléktalanok ellátása, valamint a hajléktalanná válás megelőzésnek biztosítása

A megyei jogú város saját területén köteles az alapszolgáltatási feladatokat, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását, idősek otthonát, valamint - amennyiben a lakossági szükségletek indokolják - hajléktalanok otthonát és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét megszervezni és fenntartani.

Elmondható, hogy településünkön hajléktalan személy nincs, amennyiben szükségessé válna hajléktalanok otthonában történő elhelyezésre, erre megyénkben van lehetőség.

Az önkormányzat önként vállalt feladatként nem tervezi szolgáltatások, ellátások biztosítását a hajléktalanok ellátásához kapcsolódóan.

13. A helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás

13.1. A helyi környezet és természetvédelem

A helyi környezet védelme kiterjed az épített környezet, valamint a természeti környezet védelmére. A helyi környezet fejlesztése azért fontos, mivel meghatározza és befolyásolja a település adottságait, a turisztikai lehetőségeket, egyes ipari, szolgáltatási lehetőségeket.

A képviselő-testület az épített- és természeti környezet védelme érdekében:

- időszakonként felülvizsgálja a település rendezési tervét és építési szabályzatát, valamint az azokat megalapozó munkarészeket,
- ehhez kapcsolódóan elfogadja a település helyi építési szabályzatát (HÉSZ). A HÉSZ melléklete tartalmazza az országosan védett művi értékeket, a helyi művi értékeket, a helyi védelemre javasolt művi értékeket, valamint a régészeti lelőhelyeket.
- vizsgálja az önkormányzati tulajdonú értékek védelmi lehetőségét, illetve a védett értékek hasznosítási lehetőségét.

A természeti környezet védelme érdekében kitűzött célok:

- helyi környezetvédelmi akciók indítása, illetve csatlakozás más szerv által hirdetett környezetvédelmi programokhoz,
- a helyi környezeti értékek megismertetése, népszerűsítése, a természeti értékekben rejlő turisztikai lehetőségek feltárása és kihasználása,
- természeti értékekre felhívó jelzések, táblák készítése.

13.2. Vízgazdálkodás, vízkárelhárítás

Az önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás szolgáltatást, mely az **ALFÖLDVÍZ Zrt. Békéscsaba, Dobozi u. 5.** víziközmű szolgáltatón keresztül történik (a szolgáltatónál az önkormányzat részben tulajdonos).

Az ivóvíz hálózat tekintetében cél, hogy megtörténjenek a szükséges felújítások és bővítések:

- A több, mint 40 éves létesítés miatt szükségessé vált a település túlnyomó részén - Kígyó u., Dózsa Gy. u., Madách I. u., Jókai u., Szegfű u., Barcéi u., Mezőtúri u., Köztársaság u., Szabadság u. - az ivóvízhálózat felújítása, valamint 7 ponton a mosató csomópontok kialakítása új aknában, amely az ivóvízminőség-javító program keretén belül már az idei évben el is kezdődött.
- Az ivóvíz ellátás kiépítettsége megfelelő, jelentősebb hálózatbővítés nincs tervezve.

A közkutak (ivóvíz közfolyók) tekintetében a létesítéskori darabszám (több mint 100 db) a takarékoság jegyében 15 db-ra csökkent, melyet 2014. évben további 5 db-al bővítettünk, ezek együttesen lefedik a település egészét.

A csapadékvíz elvezető hálózat mintegy 65-70 %-osan kiépített (földmedrű, burkolt, illetve zárt). Az elmúlt évek tapasztalata, hogy a rendszer összességében megfelelően funkcionál. Alapvető probléma a befogadó (Folyás-éri főcsatorna, Sebes-Körös) távolsága, melyhez a levezetendő vízmennyiség csak jelentős időkéséssel jut el (először a közelebbi helyekről ürül a rendszer).

Az önkormányzatnak jelentősebb anyagi kiadással kell számolni a főbb levezető belvívcsatornák (bel-és külterület vonatkozásában) tisztán tartására, illetve gépi kotrására.

A csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartását alapvetően az önkormányzat közmunkaprogram keretében végzi.

14. Honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás

14.1. Honvédelem, polgári védelem

Az önkormányzat a honvédelmi feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében segíti a polgármestert abban, hogy a részére megállapított hatáskörök gyakorlásához a szükséges feltételek fennálljanak. (közbiztonsági referens segíti a Polgármester ezen irányú tevékenységét mind a megelőzés-felkészülés, mind a feladatok végrehajtása, védekezés, mind a helyreállítás, kárfelszámolás vonatkozásában, a honvédelmi, polgári védelmi, katasztrófavédelmi feladatok összességében, illetve kapcsolattartás segítése a hivatásos szervekkel.)

14.2. Katasztrófavédelem

A katasztrófavédelem keretében az önkormányzat a különböző katasztrófák elleni védekezéssel összefüggésben végzett tevékenységei, melyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, a veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, a károk csökkentését, az alapvető életfeltételek biztosítását, a mentés végrehajtását és a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

14.3. Helyi közfoglalkoztatás

Az önkormányzat a közfoglalkoztatással előnyt biztosít az állás nélküli lakosoknak azáltal, hogy a közfoglalkoztatás ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent az önkormányzatnak, mivel kedvező anyagi feltételekkel tudja elláttatni közcélú feladatait.

A közfoglalkoztatással kapcsolatban az önkormányzat:

- minden évben megvizsgálja a közfoglalkoztatás lehetőségeit, összehangolja a feladatokat és az érintett személyek tudását és tapasztalatát,

- kihasználja a közfoglalkoztatás pénzügyi előnyeit.

Lehetőségeink behatároltak ezen a területen, mivel a közfoglalkoztatottakkal nem minden munkafolyamat végeztethető, ugyanakkor sok esetben a foglalkoztatásban résztvevők képességei is határt szabnak feladatoknak. Gyakorlatilag míg más foglalkoztatók (pl.: állami fenntartásban működő intézmények) szelektálhatják az alkalmazottaikat, addig az önkormányzatok már csak egy adott keretből kell „válogathatnak”. Ezért igyekszünk megbecsülni azokat az embereket, akik jobb teljesítményt nyújtanak, folyamatos vagy további foglalkoztatással.

15. A helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok

15.1. A helyi adóztatás

Az önkormányzat képviselő testülete a helyi adóztatási tevékenységével kapcsolatban fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel

- egyrészt önkormányzati közhatalmi bevételt jelent,
- másrészt hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire, valamint arra, hogy milyen mértékben hajlandók részt vállalni a településfejlesztési kiadásokban,
- stabilitásra törekszik, cél, hogy a lakosság, és a vállalkozók helyi adó terhei az érintettek részére előre kiszámíthatóak, tervezhetőek legyenek,
- minden évben, a költségvetési tervezéshez kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – a kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat.

A helyi adóztatás célkitűzések meghatározása azért fontos, mert ez az adóbevétel az önkormányzatok saját bevétele, melyet bizonyos kötöttségekkel a közszolgáltatások biztosításra fordít.

Az önkormányzatnál a helyi adó fizetésre kötelezettek fizetési morálja megfelelő. Minden költségvetési év során a hivatali apparátus gondoskodik arról, hogy önkormányzatot a helyi adórendelete alapján megillető adók ténylegesen befizetésre kerüljenek.

Az adóbevételek növelése érdekében a képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézmények nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adó-végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettségének teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást),
- rendszeres adóellenőrzéssel segítsék elő a jogkövető magatartást.

Az adóhátralékok alakulása 2015. március 31-ig:

Adónem	Hátralék 2015. 02.24.	Befizetés 2015. 03.31-ig	Hátralék összesen
Magánszemélyek kommunális	6.618.034,- Ft	589.682,- Ft	6.028.352,- Ft

adója			
Iparüzési adó	12.886.340,- Ft	894.725,- Ft	11.991.615,- Ft
Gépjárműadó	1.939.357,- Ft	352.989,- Ft	1.586.368,- Ft
Késedelmi pótlék	4.418.797,- Ft	284.535,- Ft	4.134.262,- Ft
Vállalkozók kommunális adója	70.700,- Ft	1.000,- Ft	69.700,- Ft
Összesen:	25.933.228,- Ft	2.122.931,- Ft	23.810.298,- Ft

15.2. A gazdaságszervezés

Dévaványa gazdaságának alapját elsősorban a mezőgazdaság és másodsorban az ipari tevékenység adja, az idegenforgalom jelentéktelen szerepet tölt be.

2010-ben 553 db, 2014-ben 561 db regisztrált vállalkozás működött városunkban. A vállalkozássűrűség, vagyis az ezer lakosra jutó regisztrált vállalkozások száma 71, mely jóval az országos átlag alatt van (171).

A város foglalkoztatási számai az elmúlt években jelentős változást nem mutatnak. A helyben dolgozók mellett sokan ingáznak, vidéken vagy külföldön vállnak munkát.

Településünk a regisztrált álláskeresők adatait tekintve viszonylag jó helyen áll, 2014. októberében 272 fő volt, a gyomaendrődi járásban (Csárdaszállás, Dévaványa, Ecsefalva, Gyomaendrőd, Hunya) 902 fő, a megyében 15.963 fő. Az álláskeresők aránya a gyomaendrődi járásban 9 %, a megyei átlag 11 %.

A munkanélküliség enyhítése érdekében az önkormányzat közcélú foglalkoztatás keretében gyakorol munkáltatói jogokat, melynek keretében 2014-ben 208 fő (statisztikai létszám) ideiglenes foglalkoztatását sikerült megoldani. A Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályával jó kapcsolatunk van, kölcsönösen igyekszünk mindent megtenni annak érdekében, hogy az álláskeresők helyzetére megfelelő megoldás találjunk.

Alapvető cél a megélhetést biztosító munkahelyek megtartása, azok fejlesztése, valamint új munkahelyek létesítése, mely megvalósításában az önkormányzat a katalizátor szerepét tudja vállalni, a konkrét munkahelyteremtő beruházásokat a vállalkozói szférának kell megvalósítania. A települési önkormányzatok hatósági jogköre a befektetések ösztönzése szempontjából erősen behatárolt, a befektetők viselkedését az önkormányzat inkább közvetett módon képes befolyásolni.

Véleményünk szerint a tervező munkának időben mindig a konkrét igények előtt kell járnia, azonban egy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programhoz kapcsolódó tájékoztató elhangzottak szerint jelen helyzetben előbb a projekt jelenik meg, melyhez kell az ötletet megtalálni.

Bízunk abban, hogy az EU-hoz jóváhagyásra benyújtott alábbi operatív programokon keresztül városunk is jelentős forrásokat tudhat majd magáénak:

- Környezeti És Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)
- Gazdaságfejlesztési És Innovációs Operatív Program (GINOP)
- Terület- és településfejlesztési operatív program (TOP)
- Vidékfejlesztési program (VP)
- Integrált közlekedésfejlesztési operatív program (IKOP)
- Rászoruló személyeket támogató operatív program (RSZTOP)
- Közigazgatás– És Közszolgáltatás-Fejlesztési Operatív Program (KÖFOP)
- Versenyképes közép-magyarország operatív program (VEKOP)

- Magyar halgazdálkodási operatív program (MAHOP)

Teljesen természetesen a cégek azokat az ipari parkokat választják szívesen, ahol a legalacsonyabb kockázat mellett érhetik el a legnagyobb nyereséget. A nem túl pozitív tapasztalataink ellenére is célszerű lehet folytatni az üzemcsarnok(ok) építését a ciklusban.

Az elkészültét követően a csarnokunk sokáig kihasználatlan volt, illetve olyan cégek bérelték, akik sem tőkeerősök, sem „komoly” cégek nem voltak, de legalább foglalkoztattak néhány helyi munkavállalót. A legutóbbi bérbeadási pályázat lezárultát követően viszont több helyi cég is jelentkezett volna arra, mivel vállalt munkáik, céljaik eléréséhez az szükségesé vált.

Erre a felfogásra adott jó válasz lehet a „Téglagyári” terület fejlesztése, ipari csarnok(ok) építése, amely direkt módon segítheti akár egy új iparág létrejöttét városunkban. Az operatív programok ilyen jellegű támogatási intenzitásai feltehetően 50 % körüliek lesznek, vagyis lehetőség/szükség lesz bevonni azokat a cégeket, akik az önkormányzattal karöltve kívánnak fejleszteni, betelepülni városunkba és közös forrással indulva később kivásárolhatják az önkormányzat részét.

Ugyanilyen fontos terület a mezőgazdaságunk fejlesztése. Az önkormányzatunk földterületeinek 20 %-án saját maga gazdálkodik, míg a további területeit haszonbérlet formájában értékesítette és azokért bérleti díjat kap.

Az agrártámogatások várható megjelenését követően ismét meg kell vizsgálnunk a mezőgazdasági tevékenységünk kiszervezésének lehetőségét gazdasági társaságba, tekintettel arra, hogy a bürokrácia és a mezőgazdaság egymással ritkán összeegyeztethető folyamat. Addig is folyamatosan ki kell használni a támogatások nyújtotta lehetőségeket és azoknak megfelelően végezni a tevékenységet.

A későbbiek során amennyiben az válik nyilvánvalóvá, hogy kedvezőbb számunkra, hogy a saját művelésű területeket is értékesítsük, úgy bérbeadásukról intézkedünk. Ugyanez vonatkozhat az esetlegesen visszaadott területekre is.

Indokolt lehet a mezőőri szolgálat felélesztése, mellyel külterületeinken a rendfenntartást, vagyonbiztonságot és a környezetvédelmet erősítenénk. A jelenlegi jogi háttér lehetőséget ad ehhez központi támogatás igénylésére, illetve együttműködve a földhasználókkal, ők is hozzájárulnak a költségek viseléséhez.

A vállalkozásfejlesztés további lehetősége lehet a „városkártya” rendszer kiépítése, ezzel az elfogadói kedvezmények kialakítása és szorgalmazása, mellyel a helyi vállalkozások nyújthatnak fogyasztói kedvezményeket, ugyanakkor részesülhetnek a megnövekedett kereslet előnyében.

15.3. A turizmus

A turisztika a település azon ágazata, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára és jó ütemben fejlődik a belső turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania a saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét. Tudomásul kell vennünk, hogy lehetőségeink korlátozottak ezen a területen, természeti adottságaink nem versenyezhetnek a szomszédos, folyókkal, élővizekkel vagy éppen országos főúttal rendelkező városokéval, ugyanakkor az előzőekben említett nemzeti parki terület, strandunk olcsósága, kirándulási, horgászati, vadászati lehetőségeink előnyt jelenthetnek.

A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és népességmegtartó képessége is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek,
- az önkormányzatnak segítenie kell azt, hogy a turizmus minél több típusa megjelenjen, illetve azok egymáshoz könnyen kapcsolhatóak legyenek,
- turisztikai kiadványt, korszerű, mutató honlapokat kell készíteni,
- az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeket annak megfelelően kell karban tartani
- szükség szerint további tájékoztató táblákat kell elhelyezni a turisták részére,
- támogatni kell az idegenforgalmat, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket. Biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja a megyei lapban megjelenjen, a honlapra felkerüljön.

16. A kistermelők, őstermelők részére értékesítési lehetőség biztosítása

Az önkormányzat a meglévő piac területén biztosítja a kistermelők, őstermelők részére a termékeik értékesítési lehetőségét.

Az értékesítési lehetőség biztosítása és a minőségének fejlesztése érdekében célul tűzte ki az önkormányzat, hogy fejleszti a piac infrastruktúráját és fedett árusítóhelyet alakít ki ezen ciklusban.

17. Sport, ifjúsági ügyek

Az önkormányzat figyelembe veszi a lakosság és a civil szervezetek által jelzett sportolási igényeket és ennek megfelelően igyekszik alakítani a sportolás céljára rendelkezésre álló lehetőségeket.

Évek óta húzódik a sporttelep labdarúgó pályájának rendbetétele, melyet igyekszik az önkormányzat megnyugtató módon rendezni, ehhez pályázati forrásokat találni. További igényként jelentkezik egy gumiszőnyeges futópálya kialakítása. A sportegyesület szakosztályai megfelelően működnek, eredményeikkel a település hírnevét öregbítik. A sikereik eléréshez segítségként gondoskodik a település sportéletének helyet adó épületek és pályák folyamatos karbantartásáról, rendben tartásáról, továbbá anyagilag támogatja a település sportegyesületét.

Ciklusokon átívelő lakossági igény a városi tornacsarnok megépítése, melyet reményeink szerint a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Programhoz való csatlakozásunkkal sikerre vihetünk.

Az önkormányzat képviselő-testülete kiemelten kezeli az ifjúságvédelmi feladatokat, így évente áttekinteni az ifjúságot érintő közvetlen szolgáltatásokat, megvizsgálja az ifjúságtól esetlegesen érkező kezdeményezéseket, javaslatokat, ingyenesen teret biztosít számukra rendezvényeik megtartásához.

18. A nemzetiségi ügyek

Az önkormányzat képviselő-testülete a hivatalán keresztül biztosítja a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését. Ennek érdekében teret enged a nemzetiségek kulturális öngazdálkodásának, együttműködik a nemzetiségi önkormányzattal, közfoglalkoztatási programjaik megvalósításához anyagi segítséget nyújt.

19. Közreműködés a település közbiztonságának biztosításában

Településünkön a Szarvasi Rendőrkapitányság Dévaványai Rendőrőrsé látja el a közbiztonsági feladatokat, az ehhez rendelt személyi állománnyal. Az őrszel a kapcsolatunk jó, tevékenységüket a közösség megelégedettsége mellett végzik, városunk bűnügyileg nem fertőzött terület.

Az önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél,
- támogatja a polgárőrség működtetését (szorgalmazza a polgárőrszervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja az egyesületet),
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, a közbiztonságot veszélyeztető körülményekre,
- a helyi őrszel együttműködve, figyelembe véve javaslataikat határozta meg a térfelügyelő kamerák helyeit,
- létrehozta a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot.

20. A helyi közösségi közlekedés

Városunkban nincs ilyen kötelező feladat, nem rendelkezünk a helyi közösségi közlekedés adottságaival.

21. Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítása, illetve színvonalának fejlesztése körébe tartozik:

- a települési folyékony hulladékkal, valamint
- a szilárd kommunális hulladékkal való gazdálkodás.

21.1. Települési folyékony hulladék

A településen szorgalmazni kell a teljes csatornahálózat kiépítését. Dévaványán 1988-ban indult a szennyvíztisztító telep, illetve az első csatorna-öblözet kiépítése, amely 2011-ben az utolsó öblözzel fejeződött be. A szennyvízcsatorna hálózat kiépítettsége 100 %-os. Az első öblözetek már olyan régen épültek, hogy egyes átemelőik, illetve hálózati szakaszok felújítása indokoltá vált. Településünk a szennyvíz díjban megképzett rekonstrukciós hányad terhére a szolgáltatóval közösen kijelölt helyeken ennek terhére felújítja a hálózatot. A legnagyobb problémát a szennyvíztelepünk korszerűtlensége okozza. A megtisztított szennyvíz tartalmaz olyan összetevőket, amelyek miatt a telep szennyvízbírással terhelt. Ennek mértéke jogszabály alapján évről évre progresszíven nő. A telep korszerűsítése elengedhetetlen.

A szennyvíztisztító telep korszerűsítéshez pályázati lehetőségeket kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani.

A meglévő csatornahálózat üzemeltetője: Alföldvíz Zrt. (5600 Békéscsaba, Dobozi u. 5.)

A csatornahálózatra való rákötések száma a csatornával ellátott területeken 82 %-os. A csatornát nem használók talajterhelési díjat fizetnek. A településen a nem megfelelő folyékony települési hulladék szállítás és elhelyezés nem jellemző.

21.2. Szilárd települési hulladék

Az önkormányzat feladata a szilárd települési kommunális hulladék gyűjtésének és elszállításának biztosítása.

A területre meghatározott célok elsősorban attól függenek, hogy a hulladék gazdálkodási tevékenységben az önkormányzat mekkora szerepet vállal közvetlenül.

A külső szolgáltató bevonása esetén a feladatok többnyire az érintett szolgáltatóval történő együttműködésre, szerződéskötésre szűkül.

A szolgáltatás biztosítása során az önkormányzat:

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról (a szolgáltatást az önkormányzat jelenleg a Gyomaközszolg Kft. (5500 Gyomaendrőd, Ipartelep u. 2.) szolgáltatóval végzeteti),
- a településen lakossági begyűjtési akciókat (lomtalanítás) szervez évente 2 alkalommal,
- ösztönzi a lakosnál keletkező csomagolási, papír, műanyag, üveg hulladékok kommunális hulladéktól való külön gyűjtését, elősegítve a hulladékok újrahasznosítását,
- propagandát folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében – tájékoztatva a lakosságot a szeméttégetés negatív környezeti hatásáról,
- fellép a szeméttégetést végzőkkel szemben,
- rendszeresen felülvizsgálja a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződést azért, hogy a hulladékgazdálkodásra vonatkozó jogszabályoknak való folyamatos megfelelés biztosított legyen illetve a lakosság és az önkormányzat részéről felmerülő jogos hulladékkezelési igények (zsákos, matricás gyűjtés, gyakoribb zöldhulladék gyűjtés, hulladékudvar kialakítása majd üzemeltetése) viszonylag rövid határidőn belül a gyakorlatban is megvalósulhassanak.

Városunk tagja a Délkelet-alföldi Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszert Létrehozását Célzó Önkormányzati Társulásnak. A 93 tagtelepülés közös célja, hogy a társulás területén található bezárt, megfelelő műszaki védelemmel nem rendelkező lakossági hulladéklerakókat rekultiválja, valamint korszerű hulladékgazdálkodási rendszer létrehozásával, az újrahasznosítást szolgáló szelektív hulladékgyűjtés és a komposztálás széleskörű elterjesztésével csökkentse a lerakóhelyekre kerülő hulladék mennyiségét. A „régiszeméttelap” rekultiválása megtörtént, a jelenben folyamatban van a szelektív hulladékudvar kiépítése, mellyel a lakossági veszélyes hulladékok gyűjtő helye valósul meg.

IV. ZÁRSZÓ

A fenti fejlesztési elképzelések minél nagyobb arányú teljesítése mellett az önkormányzat további célja az EU 2014-2020-as periódus pályázati rendszerében való minél sikeresebb pályázói részvétel, a vonatkozó kormányzati szándékok, stratégiák, programok és pályázati kiírások megismerése, illetve a fejlesztési projektek előkészítése által.

Az életminőség javítása nem egyedül az önkormányzat feladata és kötelessége. Szerepet vállalhatnak és vállalnak is abban a lakosok, civil szervezetek és az itt működő vállalkozások, a Dévaványaiak összessége.

Az egyes szereplők mind-mind rendelkeznek saját fejlesztési ötletekkel, igényekkel. Az önkormányzatnak törekednie kell arra, hogy ezeket az elképzeléseket és igényeket a lehetséges mértékben összehangolja, megszűrje és megvalósítsa. A célok eléréséhez a kitartó munkavégzésen túl, olyan képviselő-testületre van

szükség, amely képes együttműködni, tenni a célok érdekében úgy, hogy felelősen felméri az egyes lépések következményeit és a település érdekeit szem előtt tartva hozzák meg döntéseiket.